

דף קכא

‘חד אמר מקצתו חישוב עליו, וחד אמר: מקצתו פלטתו חיה ומקצתו פלטתו סכין’ – רש"י מפרש שלא חישוב על כביצה שלמה אלא על מקצת, (וכמו"כ לא פלטתו חיה כשיעור ביצה), הלכך אינו מטמא בפני עצמו אלא בהצטרפותו לשאר הבשר.

ויש להקשות, אם כן מה בין זה לשאר בשר, שכשאינן בו כביצה אינו מטמא בפני עצמו אלא בצירוף, ואם יש בו כביצה – מטמא בפני עצמו.

ולכן יש מפרשים באופן אחר; שהאלל, אם חישוב על מקצתו, מצטרף גם החלק האחר שלא חישוב עליו, עם שאר האוכלין, להשלים לשיעור, (ובפרט כאשר לא חשב על חלק מסוים). וכמו עור ועצמות שאינם טמאים בפני עצמם, אך מצטרפים עם הבשר, כך גם מקצת האלל שלא חישוב עליו, אף כי אינו חשוב בפ"ע, מצטרף עם החלק האחר שחישוב עליו. (עפ"י תורא"ש; תורת חיים (וכתב שם שכן משמע מדברי הרמב"ם – טו"א ד, ד). וע' גם במובא בחכמת שלמה למהרש"ל – מפרש"י בקלף ישן, ובחזו"א).

(ע"ב) ‘הרוצה שיאכל מבהמה קודם שתצא נפשה... וממתין לה עד שתצא נפשה ואוכלו’ – האם גם הנכרי צריך להמתין שתצא נפשה אם לאו – ע' במובא לעיל לג.

‘אמר אביי: אינה מצלת על הבלועים שבתוכה דהא מטמאה טומאת אוכלין, והרובעה חייב, דהא אינה מטמאה טומאת נבלה’ – התוס' פירשו שהיא נחשבת כחיה לכל דבריה בודאי ולא מספק, ולכך הרובעה חייב מיתה. אלא שמכל מקום היות והיא מטמאה טומאת אוכלין, לכך אינה חוצצת מפני הטומאה. ומבואר מדבריהם שגם בע"ח חי הריהו בר קבלת טומאה, אם אך חל עליו שם 'אכל'. (ובתוס' להלן קכח. ד"ה בהמה) אין נראה כן לכאורה. וצריך עיון.

ואולם בדעת רש"י שכתב 'אינה מצלת – לחומרא' (ואין לפרש כוונתו מפני הספק, שאם כן הרובעה לא יתחייב, כמו שהקשו התוס') יש לפרש, שמצד עיקר הדין כל בעל-חיים אינו מקבל טומאה, אלא שמדרבנן החמירו כאן שלא תחויף בפני הטומאה, היות ונראה כאוכלין. (גליונות קהלות יעקב. והאריך לדון בחקירה זו בספרו על טהרות סי' מ. וע"ע בזה בקובץ ענינים לעיל עה ושיעורי הגר"ד א, יא. וכעיקר דבריו כבר מבואר בתורא"ש, שלפי רש"י נראה שאם נגע בכלים הבלועים בתוכה ונכנס למקדש – פטור, כי מן הדין היא מצלת על הבלוע בתוכה.

ע"ע על דברי הגמרא 'אינה מטמאה טומאת נבלות ולא תציל?!' בשו"ת דובב מישרים ח"א קטז, ד).

דף קכב

‘האנקה והכח והלטאה והחומט’ – על זיהויים של שמונה שרצים האמורים בתורה; מובאות השערות והסברים – ראה בהרחבה בספר 'שיחת חולין' כאן.

‘דבר תורה עור אדם טהור, ומה טעם אמרו טמא, גזירה שמא יעשה אדם עורות אביו ואמו שטיחין’ – ועתה שגזרו טומאה על העור, לא יבואו לעשות כן – שיש טפשים שאינם חוששים לאיסור וחוששים לטומאה, וכדרך שאמרו (ביומא כג), שקשה עליהם טהרת כלים יותר משפיכות דמים. (עפ"י ראשונים).